

Напрямок 3. Теоретичні та прикладні аспекти сучасних психологічних розвідок

Осадча Валентина Олександрівна

здобувачка магістерського рівня вищої освіти спеціальності 014.021

Середня освіта (Англійська мова та література)

ННІ іноземної філології

Науковий керівник:

Бутузова Л.П., кандидат психологічних наук,

доцент кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти

Житомирський державний університет імені Івана Франка

СТАТЕВА СПЕЦИФІКА СТАВЛЕННЯ МОЛОДИ ДО ОФІЦІЙНОГО ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО ШЛЮБІВ

За останні декілька століть шлюб зазнав безліч трансформацій. На сьогоднішній день він переживає серйозну кризу, адже значно збільшилася статистика розлучень, сучасна молодь не цінує сім'ю так, як це робили наші предки, все менше молодих пар планує вести традиційне сімейне життя, яке полягає в узаконенні шлюбу. Офіційний шлюб укладається між двома людьми з повноцінним збереженням прав та обов'язків, які передбачені законодавством. Саме такий шлюб забезпечує стабільність стосунків між чоловіком та жінкою. Пара має право на охорону своїх інтересів та дітей. «Державна реєстрація шлюбу встановлена для забезпечення стабільності відносин між жінкою та чоловіком, охорони прав та інтересів подружжя, їхніх дітей, а також в інтересах держави та суспільства. Шлюб є підставою для виникнення прав та обов'язків подружжя. Реєструється шлюб перед значимою інстанцією — державному органі реєстрації а перед Богом (у церкві), перед законом (у ктв цивільного стану), і перед людьми «свідками». З моменту вступу до шлюбу починають діяти відповідні інституційні статуси, про що стає відомо — навколишньому оточенню» [2].

Великою популярністю користуються громадянські шлюби, тобто ті, які не закріплені законодавством. І якщо наприкінці минулого століття такі союзи засуджувалися з боку суспільства, то на сьогоднішній день це явище є прийнятним для значної частини населення, в більшості випадків це стосується молодих пар. У буденній мові під громадянським шлюбом мають на увазі добровільне спільне мешкання і ведення спільного господарства двома людьми: чоловіком і жінкою «без юридично оформлених взаємних зобов'язань» [1].

Офіційна реєстрація надає безліч переваг у сфері захисту прав учасників, наприклад, під час розподілу майна чи успадкування. Але з іншого боку, процес розірвання зареєстрованого шлюбу є стресовою подією для кожної подружньої пари. Тому саме складність цього процесу, а також відсутність відповідальності один перед одним відіграє величезну роль у зменшенні офіційних шлюбів.

В свою чергу громадянський шлюб має безліч переваг, які стосуються взаємовідносин молодої пари. Перш за все, - це спроба пожити разом, не узаконюючи шлюб. Таким чином буде зрозуміло, чи зможуть закохані прожити, будувати своє майбутнє і брати на себе відповідальність чи ні. З

іншого боку є достатня кількість недоліків: частіше чоловіки вважають, що вони не мають ніяких подружніх зобов'язань, що змушує жінку задуматися над питанням узаконення такого шлюбу. Частіше всього пара залишається у громадянському шлюбі, не визнаючи узаконення стосунків. А коли з'являються діти – батько проходить процедуру усиновлення своєї ж дитини.

Дослідження, проведене серед 20 студентів, 10 з яких – дівчата, та 10 – хлопці, показало, що ні хлопці, ні дівчата не мають нічого проти офіційного шлюбу, а навпаки, кожен студент мріє про власну сім'ю, у якій пануватимуть чудові стосунки як між подружжям, так і між дітьми. Стосовно громадянського шлюбу, то 15 % опитаних респондентів (і це дівчата) категорично засуджують такий вид стосунків. Свій вибір студентки пояснюють релігійними переконаннями, потребую брати та відчувати взаємну відповідальність.

Інші 85% студентів не заперечують громадянський шлюб, за умови їх серйозності та далекоглядних планів на майбутнє, та пов'язують з готовністю до взаємозобов'язань, новим прийнятним статусом у соціальних взаєминах, перевіркою сумісності пари – «тест-драйв», випробовуванням у побуті. Проте є побоювання, що з часом перебування у громадянському шлюбі знижується мотивація до узаконення стосунків та підвищується вразливість жінки щодо соціальної захищеності.

Досить частою є думка про те, що уявлення про цивільний шлюб є пережитками минулого та спробою консервативно будувати стосунки, які не мають реальних підстав в умовах сьогодення. Водночас, студентами було помічено зростання прагнення узаконити стосунки та частоти укладання цивільних шлюбів у період воєнного стану. Таку тенденцію молодь пояснює посиленою вразливістю та потребою у захисті, взаємопідтримці в часі війни.

Шлюбні стосунки сьогодення характеризуються великим розмаїттям. Сучасні погляди вимагають переглянути класичні визначення поняття шлюбу. Враховуючи той факт, що багато альтернативних форм шлюбних відносин відійшли від традиційного трактування «союз чоловіка та жінки з метою продовження роду», потрібно враховувати та поважати особистий вибір кожної людини. Проведене дослідження показало, що більшість студентів, як хлопців, так і дівчат, попри позитивне сприйняття громадянського шлюбу, своє майбутнє все ж воліють бачити у зареєстрованому законодавством шлюбі. Більшість студентів не проти громадянського шлюбу, якщо це передую офіційному шлюбу, але все ж серед дівчат є противники такого шлюбу.

Перспективним напрямком подальших досліджень може стати порівняльне дослідження ставлення молоді та людей літнього віку до громадянського шлюбу.

Література

1. Кирильчук В. В. Альтернативні форми шлюбу і чи потрібні вони Україні [Електронний ресурс] Режим доступу: https://3222.ua/article/alternativn_formi_shlyubu_chi_potrbn_voni_ukran.htm
2. Ляшенко Н. О. Сучасні альтернативні форми шлюбу [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua>